

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžr/28/2016
Identifikačné číslo spisu: 8014200924
Dátum vydania rozhodnutia: 19.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014200924.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Petry Příbělskej, PhD., v právnej veci žalobcov: 1/ Z. C., bytom A., 2/ V. C., bytom A., zastúpených BENČÍK&PARTNERS Advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom v Prešove, Františkánske námestie 4, proti žalovanému: Okresnému úradu Prešov, odbor opravných prostriedkov, Námestie mieru 3, Prešov, za účasti: 1/ Z. C., bytom A., 2/ Ing. O. C., bytom A., 3/ L. M. G., bytom A., zastúpeného JUDr. Danielovou Strakovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Konštantínova 6, 4/ A. H. G., bytom A., 5/ A. M.P., bytom T., 6/ V. C., bytom A., 7/ I. C., bytom Y., 8/ O. U., bytom H., 9/ L. H. W., bytom Z., 10/ V. C., bytom Q., 11/ Mesta Prešov, Hlavná 73, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 29. mája 2014, číslo: Xo 7/2014/MRR-01, v spojení s rozhodnutím Okresného úradu Prešov, katastrálny odbor z 2. januára 2014, číslo: X 115/2009/Se, na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/54/2014-147 z 11. septembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/54/2014-147 z 11. septembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali preskúmania a následného zrušenia rozhodnutia žalovaného z 29. mája 2014, číslo: Xo 7/2014/MRR-01, v spojení s rozhodnutím Okresného úradu Prešov, katastrálny odbor z 2. januára 2014, číslo: X 115/2009/Se, MF/007417/2013-243/894 z 23. januára 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“), ktorým žalovaný ako príslušný správny orgán podľa § 5, § 7 ods. 1, § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) v spojení s § 4 ods. 2 písm. b/, § 9 ods. 4 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy (ďalej len „zákon č. 180/2013 Z.z.“) zamietol odvolanie žalobcov a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z 1. februára 2014, č. X 115/2009/Se, o oprave chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 zákona č. 162/1992 Z.z. o katastri

nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“). O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešným žalobcom ich náhradu nepriznal.

2. Krajský súd po preskúmaní veci v intenciách žalobných dôvodov dospel k záveru, že postup žalovaného, ako aj preskúmané rozhodnutie boli v súlade so zákonom a námietky uvedené v žalobe neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia.

3. Odvolávajúc sa na obsah priloženého administratívneho spisu krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa v konaní o oprave chýb domáhali zmeny zákresu hraníc susedných pozemkov, čo by bolo, vzhľadom na nesúhlasné stanovisko vlastníkov susedných pozemkov, zásahom do ich vlastníckeho práva. Z uvedeného dôvodu podľa krajského súdu aj napriek súhlasnému stanovisku Z. C. žalobcom nie je možné vyhovieť, pretože aj pri jej súhlasnom stanovisku, by došlo k zásahu do vlastníckych práv ostatných vlastníkov susedných pozemkov.

4. Pokiaľ žalobcovia namietali, že sa správne orgány neriadili záväzným právnym názorom Najvyššieho súdu, vysloveným v rozsudku 1Sžr/64/2012 a že v bode 46. odôvodnenia dal dokonca striktný príkaz správne orgánu, aby opravu chyby vykonali, krajský súd s uvedeným nesúhlasil a dôvodil tým, že v konaní bol dodržaný postup vychádzajúci zo záväzného právneho názoru, do konania boli pribratí vlastníci susedných pozemkov, boli zisťované ich stanoviska k predmetnému návrhu, bolo podrobne šetrené a vysvetlené, akým postupom a na základe akých skutočností a listín nadobudli tieto osoby vlastnícke právo.

5. Proti rozsudku krajského súdu žalobcovia podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP domáhajúc sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie, alternatívne zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súčasne žiadali priznať náhradu trov konania.

6. V odvolaní namietali s poukazom na Nález Ústavného súdu SR č.k.: II. ÚS 250/2011 z 08.12.2011, že napadnutý rozsudok je rámcový, arbitrárny a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Prvostupňový súd sa podľa ich názoru dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal s námietkami, ktoré uplatnili žalobcovia v žalobe, čím bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom.

7. Poukázali na to, že prejednáváná vec už raz bola riešená v správnom konaní, ktoré vyústilo do správneho súdnictva, výsledkom ktorého bol rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžr/64/2012 zo 14.03.2013, ktorým bol potvrdený prvostupňový rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20.01.2012, ktorým súd zrušil pôvodné právoplatné rozhodnutie žalovaného, vec vrátil na ďalšie konanie, pričom vyslovil právny názor, ktorý mal žalovaný v ďalšom správnom konaní rešpektovať. Podľa žalobcov žalovaný nerešpektoval právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený na strane 12 uvedeného rozsudku, v ktorom konštatoval, že „ak katastrálny orgán odmietne vykonať takúto opravu chýb v katastrálnom operáte, ktoré sa týkajú zaznamenaných vecných práv ako údajov katastra s tým, že ho explicitne odkáže na súdne konanie v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., potom musí vo svojom rozhodnutí objasniť ako predbežnú otázku nutnú pre prijatie takéhoto negatívneho rozhodnutia v zmysle § 40 ods. 1 správneho poriadku subsidiárne § 22 ods. 5 zákona č. 162/1995 Z.z., či uvedená situácia napĺňa znaky existencie naliehavého právneho záujmu žiadateľa o opravu s alternatívnou aplikáciou ustanovenia § 29 ods. 1 správneho poriadku pri zisťovaní postojov obidvoch strán dotknutých žiadosťou. Iba všeobecné tvrdenie katastrálneho orgánu, že uvedeným úkonom vzniklo tretej osobe k žiadosťou dotknutej nehnuteľnosti vecné právo (v prejednávanej veci ide o vlastnícke právo k pozemkom), bez uvedenia nadobúdacieho právneho titulu tvrdeného vecného práva, je v zmysle § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. nesprávnym právnym posúdením žiadosti. Preto takýto postup katastrálneho orgánu by vykazoval v rozpore s čl. 46 a čl. 20 ústavy znaky rozhodovacej svojvôle“ Mali za to, že žalovaný nerešpektoval ani ďalší pokyn vyplývajúci z uvedeného rozsudku, a to: „Základom tvrdenia žalobcov o existencii chýb v katastrálnom operáte je rozpor medzi priebehom hraníc dotknutých pozemkov zachytených v obnovenom operáte na základe vykonaného procesu THM a staršími

geometrickými plánmi z roku 1963. Preto najvyšší súd očakával od konajúceho katastrálneho orgánu právnu argumentáciu, aký právny dopad mohol mať proces THM na výkon vlastníckeho práva, keď zákon č. 22/1964 Zb. prostredníctvom svojho ustanovenia § 10 ods. 1 stabilitu doterajších právnych vzťahov akceptoval. Avšak táto argumentácia zo strany konajúceho správneho orgánu poskytnutá nebola.“ v žalovanom rozhodnutí, ako aj prvostupňovom rozsudku postrádali túto právnu argumentáciu.

8. Rovnako mali za to, že žalovaný nerešpektoval právny názor najvyššieho súdu, ktorý konštatoval, že bude úlohou žalovaného, aby opravu chýb v katastrálnom operáte vykonal s právnymi dôsledkami predpokladanými v § 59 katastrálneho zákona, keď žalovaný tým, že opravu chýb v katastrálnom operáte nezrealizoval, tento pokyn nerešpektoval. V tejto súvislosti žalobcovia rozporovali aj podľa nich alibistický postoj prvostupňového súdu, ktorý konštatujúc potrebu vykladať rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžr/64/2012 nie striktnie gramaticky, odôvodnil nemožnosť vykonania opravy chýb v katastrálnom operáte tým, že vlastníci susedných pozemkov pribratí do konania vyslovili svoj nesúhlas s návrhom žalobcov, pritom nezohľadnil, že dvaja vlastníci susedných pozemkov súhlasili s návrhom žalobcov na opravu chýb v katastrálnom operáte.

9. V odvolaní ďalej uviedli, že podmienkou uplatnenie nároku na opravu chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 1 písm. a/ a b/ katastrálneho zákona je, že došlo k nesprávnemu prenosu dokumentačných údajov alebo iných informácií z podkladových listín, pričom žalobcovia mali za to, že k chybe v katastrálnom operáte došlo v súvislosti so založením Listu vlastníctva č. XXX, k.ú. A., na ktorom sú žalobcovia evidovaní ako vlastníci uvedených nehnuteľností. Uvedené tvrdenie potvrdzujú informácie z verejných listín a dokladov, ktoré museli byť použité pri prechode na evidenciu nehnuteľností.

10. Žalobcovia tiež poukázali na nekompletnosť administratívneho spisu predloženého žalovaným súdom, ktorý listom z 09.03.2015 informovali o chýbajúcej dokumentácii a požiadali krajský súd o vyžiadanie listinných dôkazov od žalovaného, pričom podľa názoru žalobcov išlo o rozhodujúce dôkazy, ktoré preukazujú nárok na opravu chýb pozemkov.

11. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný písomným podaním z 09.12.2015, v ktorom vzhľadom na to, že v odvolaní žalobcovia neuviedli žiadne nové skutočnosti, žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil v celom rozsahu a žalobcom náhradu trov konania nepriznal.

12. Žalovaný nesúhlasil s tvrdeniami žalobcov uvádzanými v jednotlivých bodoch odvolania. K opätovne tvrdenému nerešpektovaniu názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného v rozsudku sp.zn. 1Sžr/64/2012 zo strany žalovaného poznamenal, že takýto výklad rozsudku zo strany žalobcov je účelový, pričom nezohľadňuje fakt, čím vykonanie predmetnej opravy chyby súd podmienil. Vychádzajúc z vyššie uvedeného rozsudku najvyššieho súdu, v ktorom konštatoval, že odmietnutie vykonať opravu chýb v katastrálnom operáte zo strany správneho orgánu je podmienené zisťovaním postojov obidvoch strán dotknutých žiadosťou, pričom v nadväznosti na uvedené zdôraznil správne orgánu riadne vymedziť okruh účastníkov konania, t.j. vlastníkov susedných parciel, ktorých vlastnícke práva by mohli byť vykonanou opravou chyby katastrálneho operátu dotknuté, správny orgán nekonal v rozpore s rozsudkom, keďže pribral v zmysle § 14 ods. 1 správneho poriadku ďalších účastníkov do konania a upovedomil ich o začatí konaní. Nakoľko títo vyslovili nesúhlas s návrhom žalobcov na opravu chýb v katastrálnom operáte, postup v zmysle § 59 katastrálneho zákona zo strany správneho orgánu nebol možný.

13. K tvrdeniam žalobcov o „existencii dôkazov preukazujúcich nesprávnosť evidencie“ žalovaný uviedol, že ide len o domnienky a ničím nepodložené dohady žalobcov.

14. K námietke žalobcov ohľadne nekompletnosti predloženého spisového materiálu žalovaným, žalovaný uvádza, že tieto nie sú pravdivé, nakoľko predmetný administratívny spis bol príslušnému súdu predložený v celom rozsahu, pričom ten ho k žiadnemu doplneniu nevyzval.

15. Žalovaný k výkladu druhej vety § 59 ods. 4 katastrálneho zákona o jeho porušení žalovaným a prvostupňovým správny orgánom, opätovne uviedol, že prípadné vykonanie opravy chyby v katastrálnom operáte podľa návrhu žalobcov, s poukazom na nesúhlasné vyjadrenia vlastníkov susedných parciel, by malo vplyv na vznik, zmenu alebo zánik práv k nehnuteľnostiam. Poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Sžr/14/2011: „nie je možné, aby zmena hraníc v teréne v procese opravy katastrálneho operátu za situácie, kedy s touto zmenou vlastníak dotknutých pozemkov vysloví nesúhlas, by nevedla k sporu o priebehu hranice. Uvedený spor nie je oprávnený riešiť žalovaný, ale naopak je nutné pri riešení tohto sporu zohľadniť súdnu judikatúru“. Vzhľadom na uvedené žalovaný ďalej uviedol, že v kompetencii katastrálnych orgánov nie je rozhodovanie vecí sporového charakteru a vykonávať opravu sporných hraníc medzi pozemkami, čo nie je v rozpore s ustanovením § 78 ods. 1 katastrálneho zákona.

16. Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a/ právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve a v zmysle § 1 písm. b/ konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

17. Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nemožno priznať úspech.

19. V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

20. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy OSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu, súd teda skúma procesné pochybenie správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správny orgánom, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

21. Najvyšší súd sa oboznámil s obsahom pripojených spisov a preskúmal správnosť záverov krajského súdu, ako aj úvah, z ktorých pri svojom rozhodovaní krajský súd vychádzal.

22. Majúc ho za skutkovo a vecne správny, považuje najvyšší súd za primerané vysloviť, že sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozsudku v celom rozsahu stotožňuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva nasledovné dôvody (§ 219 ods. 2, § 250ja ods. 3 OSP):

23. Predmetom preskúmania v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdil

rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z 01.02.2014, č. X 115/2009/Se, o oprave chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 katastrálneho zákona, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcov na vykonanie opravy chýb v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona a to nasledujúcim spôsobom:

A. juhovýchodnú hranicu medzi parcelami C KN T. upraviť podľa GP (príloha 1), čím sa vytvorí koridor vhodný ako prístupová cesta k parcele C KN č. XXXX . a tým aj k parcele č. XXXX. Následne aj hranicu medzi parcelami C KN č. XXXX a XXXX.

B. obdobne upraviť severozápadnú hranicu parcely C KN č. XXXX., čím sa znova vytvorí prístup k studni s pitnou a úžitkovou vodou.

24. Najvyššiemu súdu z obsahu súdneho, ktorého súčasťou bol administratívny spis vyplynulo, že skoršie rozhodnutie správneho orgánu v tej istej veci zo 06.12.2010, č. Xo 24/2010, bolo rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. n. 3S/4/2011-44 z 20.01.2012 podľa § 250j ods. 2 písm. e/ OSP zrušené a vec bola s odkazom na § 59 ods. 1, 3 a 5 katastrálneho zákona vrátená správneho orgánu na ďalšie konanie. Na základe odvolania žalovaného, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp.zn. 1Sžr/64/2012 zo 14.03.2013 rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20.01.2012 potvrdil. Stotožnil sa s názorom krajského súdu o existencii inej vady, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, ktorá spočívala v skutočnosti, že správny orgán nerozhodol o námietke zaujatosti. V hmotnoprávnej rovine vyslovil záväzný právny názor, podľa ktorého aj s poukazom na svoju rozhodovaciu činnosť (bod č. 40 uznesenia sp.zn. 1Sžr/142/2011), ... „Základom tvrdenia žalobcov o existencii chýb v katastrálnom operáte je rozpor medzi priebehom hraníc dotknutých pozemkov zachytených v obnovenom operáte na základe vykonaného procesu THM a staršími geometrickými plánmi z roku 1963. Preto Najvyšší súd očakával od konajúceho katastrálneho orgánu právnu argumentáciu, aký právny dopad mohol mať proces THM na výkon vlastníckeho práva, keď zákon č. 22/1964 Zb. prostredníctvom svojho ustanovenia § 10 ods. 1 stabilitu doterajších právnych vzťahov akceptoval. Avšak táto argumentácia zo strany konajúceho správneho orgánu poskytnutá nebola. Z uvedených dôvodov sa nemôže Najvyšší súd stotožniť s právnym názorom krajského súdu, že:

„Ak žalobcovia namietali pochybenie správnych orgánov pri THM vykonanom v roku 1976 treba zdôrazniť, že vyhlásením platnosti obnoveného operátu tento nadobudol právoplatnosť, a teda záväznosť a správny orgánom neprislúcha pre nedostatok právomoci v konaní podľa § 59 katastrálneho zákona posudzovať jeho správnosť či zákonnosť.

Správa katastra nemá oprávnenie v katastrálnom konaní podľa právnej úpravy ustanovenej v § 59 ods. 1 rozhodovať o platnosti listín či iných súkromnoprávných vzťahov týkajúcich sa vlastníckych vzťahov účastníkov konania. Nemohla skúmať platnosť či neplatnosť podpisu v protokole č. 49, ktorý bol súčasťou miestneho vyšetrovacieho náčrtu č. 165, či zákonnosť postupu členov komisie pri THM.

Ako správne uviedli správne orgány, spor o týchto otázkach je len v právomoci súdu v riadnom sporovom konaní a preto v tejto časti žaloba nie je dôvodná.“

Navyše k prejednávanej veci musí Najvyšší súd dodať, že je nepochybné, že pozemok je vecou, a preto je aj predmetom právnych vzťahov. Ako taký je ho nutné zaradiť medzi individuálne veci, tzn. s nezastupiteľným charakterom. Geometrický plán nepochybne predstavuje v zmysle definičných ustanovení zákona č. 162/1995 Z. z. nástroj na individuálnu konkretizáciu pozemku na zemskom povrchu. Tieto právne názory sa tiež vzťahujú aj na geometrické plány vyhotovené v roku 1963.

Podľa § 3 ods. 1 zák.č. 162/1995 Z.z. pozemkom sa rozumie časť zemského povrchu oddelená od susedných častí hranicou územnej správnej jednotky, katastrálneho územia, zastavaného územia obce, hranicou vymedzenou právom k nehnuteľnosti, hranicou držby alebo hranicou druhu pozemku, alebo rozhraním spôsobu využívania pozemku.

Podľa § 3 ods. 3 zák.č. 162/1995 Z.z. parcelou sa rozumie geometrické určenie a polohové určenie a zobrazenie pozemku v katastrálnej mape, v mape určeného operátu alebo v geometrickom pláne s vyznačením jej parcelného čísla.

Už prostredníctvom hore citovaného uznesenia sp.zn. 1Sžr/142/2011 Najvyšší súd ustálil právnu

charakteristiku geometrického plánu (citované v zmysle § 250ja ods. 7 O.s.p.), že na: „geometrický plán, a to aj historicky starší, je nutné v súčasnosti nazerať ako na verejnú listinu a súčasne ako na právno-aplikačný akt správy katastra, ktorý je spôsobilý aj negatívne zasiahnuť do evidencie zapísaných práv vrátane práva vlastníckeho, a súčasne je právne relevantným dokumentom (§ 67) evidovaným orgánom správy katastra, ktorý prostredníctvom lomových bodov (§ 3 ods. 6) geometricky a polohovo určuje a zobrazuje (§ 3 ods. 3) hranice pozemku (tvar a rozmery), čo všetko je predurčené (determinované) vlastníckym právom k nehnuteľnosti; inak povedané, geometrický plán je právne relevantné grafické znázornenie priestoru (vrátane pod a nad ním), v ktorom štát umožňuje a súčasne garantuje uplatnenie právnej sily vlastníka“

Toto je podľa Najvyššieho súdu argumentačný rámec, na základe ktorého musí správny orgán v ďalšom konaní postupovať pri rozhodovaní o žiadosti žalobcov o opravu chýb v katastrálnom operáte. Bude preto úlohou žalovaného, aby opravu chýb v katastrálnom operáte vykonala s právnymi dôsledkami predpokladanými v § 59 zák. č. 162/1995 Z.z..

Súčasne s argumentáciou žalovaného, že by opravou chyby katastrálneho operátu boli dotknuté vlastnícke práva vlastníkov susedných pozemkov (najmä vid' bod č. 8) Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným zdôrazňuje povinnosť správneho orgánu riadne vymedziť okruhu účastníkov v konaní podľa § 59 zák. č. 162/1995 Z.z.. Práve osoby, ktoré by mohli byť z titulu zásahu do svojich práv rozhodnutím správneho orgánu dotknuté, musia byť do konaniach o oprave chýb katastrálneho operátu v zmysle § 14 ods. 1 správneho poriadku vždy pribraté.

25. Podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona okresný úrad aj bez návrhu

- a) opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra,
- b) v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví v katastrálnej mape chybné zakreslené hranice pozemkov,
- c) v súčinnosti so štátnymi orgánmi, obcami, notármi, ako aj s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví údaje katastra spôsobené chybami v písaní a počítaní a inými zřejmými nesprávnosťami v písomných vyhotoveniach právnych úkonov, vo verejných listinách a v iných listinách.

26. Podľa § 59 ods. 2 katastrálneho zákona vlastníci a iné oprávnené osoby sú povinní pri oprave chýb v katastrálnom operáte poskytovať pravdivé a presné informácie a predkladať doklady na ich preukázanie; ak je to na opravu chýb v katastrálnom operáte nevyhnutné, sú povinní zúčastniť sa na tomto katastrálnom konaní.

27. Podľa § 59 ods. 3 katastrálneho zákona ten, koho práv, záujmov chránených právom alebo povinnosť sa údaje katastra týkajú, môže kedykoľvek požiadať o odstránenie chýb v katastrálnom operáte. Okresný úrad je povinný vykonať opravu do 30 dní, v osobitne odôvodnených prípadoch do 90 dní od doručenia písomnej žiadosti o opravu chýb.

28. Podľa § 59 ods. 4 katastrálneho zákona, oprava chýb v katastrálnom operáte nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam; to neplatí, ak ide o opravu podľa § 59 ods. 1 písm. a/ a § 78 ods. 1.

29. Z administratívneho spisu najvyššiemu súdu ďalej vyplynulo, že prvostupňový správny orgán, riadiac sa záväzným právnym názorom najvyššieho súdu, listami zo 04.11.2013 a 26.11.2013 pribral v zmysle § 14 ods. 1 správneho poriadku ďalších účastníkov do konania (všetkých vlastníkov susedných pozemkov ktorých sa zmena zakresu hraníc týka) a upovedomil ich o začatí konania. Zároveň ich v súlade s § 32 ods. 2 a § 33 ods. 1 správneho poriadku vyzval, aby správne orgánu oznámili skutočnosti, ktoré môžu mať význam pre konanie a rozhodnutie a o týchto predložili dôkazy. Prvostupňovému správne orgánu bolo 18.11.2013 doručené súhlasné stanovisko pani Z. C., ktorá súhlasila s opravou južnej hranice parcely C KN č. XXXX podľa priloženého geometrického plánu. V dňoch 19.11.2013 až 11.12.2013 boli prvostupňovému správne orgánu doručené vyjadrenia

ostatných účastníkov konania, ktorí vyslovili nesúhlas s návrhom žalobcov na zmenu, resp. úpravu hraníc predmetných susedných pozemkov, namietali pravdivosť tvrdení žalobcov o ich posune a takéto konanie vnímajú ako zásah do svojich vlastníckych práv.

30. Oprava chýb katastra, zakotvená v ustanovení § 59 katastrálneho zákona, je špecifickým právnym inštitútom, ktorého účelom je zabezpečenie súladu medzi skutkovým a právnym stavom, a tým i zabezpečenie právnej istoty a zákonnosti. Katastrálny zákon zakotvuje možnosť opravy chybných údajov katastra z dôvodu, že kataster, ako štátny a verejný informačný systém, musí poskytovať pravdivé informácie o nehnuteľnostiach, právach k nehnuteľnostiam, vlastníkoch a ďalších osobách. Správa katastra je povinná opraviť chybné údaje katastra nielen na návrh, ale aj zo svojho vlastného postavenia ako orgán, ktorý eviduje, chráni a vykonáva dohľad nad správnosťou všetkých zápisov vykonávaných v katastri.

31. Z ustálenej judikatúry českých a slovenských súdov ako i z povahy uvedeného právneho inštitútu vyplýva, že tento druh konania nemožno použiť na určovanie vlastníkov nehnuteľností, na riešenie vlastníckych sporov, na zapisovanie práv k nehnuteľnostiam, na zmenu hraníc pozemkov. Podľa rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích sp.zn. 10 Ca 9/99-42 z 02.06.1999 sa spor medzi vlastníkami susediacich nehnuteľností týkajúci sa priebehu hranice evidovanej v katastri nehnuteľnosti s hranicou v terénu ne dá riešiť správnou cestou, pretože ide o vlastnícky spor, ktorý je potrebné riešiť určovacou žalobou na všeobecnom súde, ktorý rozhodne o vlastníckom práve k spornému pozemku. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. Rks 15/00 zo 16.07.2000, ak z obsahu spisu nemožno bez akýchkoľvek pochybností zistiť, že určenie hranice pozemkov je možné v administratívnom konaní, ide o spor o ochranu vlastníckeho práva, ktorého rozhodnutie patrí do právomoci súdu.

32. Správa katastra opraví v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami chybne zakreslené hranice pozemkov. Na to, aby správa katastra vykonala opravu chýb podľa tohto ustanovenia, musí existovať spôsobilá listina, ktorá bola do katastra zapísaná, resp. zakreslená v rozpore s jej vyhotovením, a teda musí existovať určitý geometrický plán, či iný grafický podklad spôsobilý na zakreslenie hraníc pozemkov do katastrálnej mapy, ktorým sa preukáže, že správa katastra vykonala jeho zakreslenie do katastra (katastrálnej mapy, pozemkovej mapy) v rozpore s jeho vyhotovením. Takáto oprava musí byť súčasne uskutočnená v súčinnosti so všetkými vlastníkmi, či inými oprávnenými osobami. Ak by existoval spor o hranicu pozemku, správa katastra by neprislúchalo vykonať opravu podľa § 59 katastrálneho zákona. Spory o vlastníctve a o určení hraníc pozemkov patria do výlučnej pôsobnosti súdov Slovenskej republiky.

33. Oprava chýb nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam; to neplatí, ak ide o opravu údajov katastra, ktoré sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra, či ak ide o opravu údajov katastra, pri ktorej sa preukázal opak pravdivosti skutočností zapísaných do evidencie nehnuteľností do 31. decembra 1992.

34. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa v danej veci nejedná o rozhodnutie v zmysle § 59 katastrálneho zákona, ale o spor týkajúci sa určenia hranice pozemkov, resp. určenia práva alebo právneho vzťahu k nehnuteľnostiam, nakoľko v správnom konaní nebola predložená spôsobilá verejná listina, na základe ktorej by mohol správny orgán v zmysle § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona opraviť chybu v katastrálnom operáte. Rovnako oprava v zmysle § 59 ods. 1 písm. b/ katastrálneho zákona nie je možná vzhľadom na nesúhlas vlastníkov dotknutých pozemkov s návrhom žalobcov na zmenu hranice pozemkov, ktoré by tak zasahovali do ich vlastníckeho práva.

35. Konanie o oprave chýb v katastrálnom operáte má jednoznačne nesporný charakter a jeho predmetom nemôže byť rozhodovanie sporov týkajúcich sa práv k nehnuteľnostiam ako je to v tomto prípade, pretože táto právomoc patrí výlučne súdom v zmysle § 7 ods. 1 OSP.

36. Pokiaľ žalobcovia namietali, že napadnutý rozsudok krajského súdu je rámcový, arbitrážny a

nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, najvyšší súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003, v odôvodnení ktorého sa ústavný súd podrobne venoval náležitostiam odôvodnení súdnych rozhodnutí. V odôvodnení uviedol, že: „Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“ Posúdiac obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku má najvyšší súd za to, že toto spĺňa všetky vyššie uvedené atribúty.

37. Rovnako námietku žalobcov týkajúcu sa neúplnosti spisov považoval najvyšší súd za nedôvodnú, nakoľko žalovaný na výzvu krajského súdu predložil úplný administratívny spis.

38. Najvyšší súd z obsahu podaného odvolania, ani z ďalšieho obsahu predložených spisov nezistil pochybenie krajského súdu týkajúce sa jeho postupu v konaní, v skutkovom hodnotení vecí, alebo v jej právnom hodnotení, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku. Naopak, dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je vecne i právne správny, a preto ho potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 OSP, § 250ja OSP).

39. O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol v zmysle § 224 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 OSP a § 250h OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal. Úspešnému žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.